

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 151/21
Luksemburgā, 2021. gada 2. septembrī

Spriedums lietā C-928/19
EPSU/Komisija

EPSU apelācijas sūdzība: Komisijai nav pienākuma apmierināt sociālo partneru lūgumu par viņu noslēgtā nolīguma īstenošanu Savienības līmenī

Tiesa atstāj negrozītu Vispārējās tiesas spriedumu un atgādina, kāda rīcības brīvība ir Komisijai, lemjot par to, vai ir lietderīgi iesniegt Padomei priekšlikumu par šādu īstenošanu saskaņā ar LESD 155. panta 2. punktu

2015. gada aprīlī Eiropas Komisija uzsāka apspriešanos par to, vai vairāku direktīvu par darbinieku informēšanu un uzklaustīšanu¹ piemērošanas joma būtu iespējami paplašināma, attiecinot šīs direktīvas arī uz dalībvalstu centrālās valdības iestāžu ierēdņiem un darbiniekiem. Dažus mēnešus vēlāk šīs apspriešanās gaitā divi sociālie partneri, proti, *Délégation syndicale de l'administration nationale et européenne* [Eiropas valstu pārvaldes arodbiedrību sadarbības tīkls] (*DSANE*) un *Employeurs de l'administration publique européenne* [Eiropas publiskās pārvaldes darba devēju apvienība] (*EAPE*) noslēdza nolīgumu, ar kuru tiek izveidota vispārēja sistēma, kas paredz šo dalībvalstu pārvaldes iestāžu ierēdņu un darbinieku informēšanu un uzklaustīšanu. Pēc tam nolīguma puses lūdza Komisiju iesniegt Eiropas Savienības Padomei priekšlikumu par lēmumu, ar kuru šis nolīgums tiktu īstenots Savienības līmenī, pamatojoties uz LESD 155. panta 2. punktu². Ar 2018. gada 5. marta lēmumu Komisija to lūgumu noraidīja (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

2018. gada maijā *European Public Service Unions (EPSU)* – apvienība, kas aptver Eiropas arodbiedrību organizācijas, kuras pārstāv civildienesta un sabiedrisko pakalpojumu nozaru darba ņēmējus, un kas ir piedalījusies *DSANE* izveidē, – apstrīdēja šo lēmumu Eiropas Savienības Vispārējā tiesā, prasīdama to atcelt. Vispārējā tiesa noraidīja šo prasību³, uzskatīdama, ka LESD 155. panta 2. punkts neuzliek pienākumu Savienības iestādēm apmierināt lūgumu, ko kopīgi iesniegušas nolīgumu parakstījušās puses un kurā tiek lūgts šo nolīgumu īstenot Savienības līmenī. Uzskatot, ka apstrīdētā lēmuma pārbaude tiesā ir jāveic ierobežotā apmērā, Vispārējā tiesa atzina, ka šajā lēmumā ir izpildīts LESD 296. pantā paredzētais pienākums norādīt pamatojumu un ka apstrīdētie minētā lēmuma pamatā esošie iemesli ir pamatoti.

Izskatījusi *EPSU* apelācijas sūdzību, Tiesa virspalātas sastāvā atstāj negrozītu Vispārējās tiesas spriedumu un atgādina, ka šajā jomā Komisijai ir rīcības brīvība un ka šādu lēmumu pārbaude tiesā ir veicama ierobežotā apmērā.

¹ Padomes Direktīva 98/59/EK (1998. gada 20. jūlijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz kolektīvo atļaušanu (OV 1998, L 225, 16. lpp.), Padomes Direktīva 2001/23/EK (2001. gada 12. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmēj sabiedrību vai uzņēmumu vai uzņēmēj sabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV 2001, L 82, 16. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/14/EK (2002. gada 11. marts), ar ko izveido vispārēju sistēmu darbinieku informēšanai un uzklaustīšanai Eiropas Kopienā [– Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas kopīgā deklarācija par darbinieku pārstāvību] (OV 2002, L 80, 29. lpp.).

² Būtībā no šīs tiesību normas izriet, ka sociālo partneru starpā Savienības līmenī noslēgtus nolīgumus īsteno vai nu saskaņā ar šo sociālo partneru un dalībvalstu procedūrām un praksi, vai – ja vajadzīgs, uz ko attiecas 153. pants (t.i., sociālās politikas jomā), – pēc parakstītāju pušu kopīga lūguma, Padomei pieņemot lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma.

³ Spriedums, 2019. gada 24. oktobris, *EPSU un Goudriaan/Komisija*, [T-310/18](#).

Tiesas vērtējums

Vispirms, runājot par LESD 155. panta 2. punkta gramatisko interpretāciju, Tiesa norāda, ka šajā tiesību normā nav norādes uz iespējamu Komisijas pienākumu iesniegt Padomei priekšlikumu par lēmumu. Šīs normas vairākās valodu versijās izmantotie imperatīvie formulējumi ir paredzēti tikai tālab, lai norādītu uz to, ka abas tajā paredzētās alternatīvās procedūras – no kurām viena ir īpaša procedūra, kuras rezultātā tiek pieņemts Savienības akts, – ir savstarpēji izslēdzošas.

Pēc tam saistībā ar jautājumu par šīs tiesību normas sistēmisko un teleoloģisko interpretāciju Tiesa šo normu analizē kopsakarā ar pilnvarām, kādas Komisijai ir piešķirtas Līgumos, tostarp LES 17. pantā, kura 1. punktā šai iestādei ir uzticēts uzdevums veicināt Savienības vispārējās intereses un 2. punktā tai ir atzītas vispārīgas likumdošanas iniciatīvas tiesības. No tā Tiesa secina, ka LESD 155. panta 2. punktā Komisija ir apveltīta ar īpašu kompetenci, kas ir saistīta ar LES 17. panta 1. punktā tai uzticēto lomu un izpaužas kā iespēja izvērtēt, vai ir lietderīgi, pamatojoties uz sociālo partneru starpā noslēgtu nolīgumu, iesniegt Padomei priekšlikumu par šā nolīguma īstenošanu Savienības līmenī. Citādas interpretācijas rezultātā virsroku pār Komisijai uzticēto Savienības vispārējo interešu veicināšanas funkciju gūtu tikai nolīgumu parakstījušo sociālo partneru intereses. Šo secinājumu neatspēko apstāklis, ka sociālie partneri ir apveltīti ar autonomiju, kas ir nostiprināta LESD 152. panta pirmajā daļā un kas ir jāņem vērā sociālajā dialogā, kas kā Savienības mērķis tiek veicināts LESD 151. panta pirmajā daļā. Šīs autonomijas esamība, kas raksturīga stadijai, kurā notiek sarunas par eventuālu nolīgumu starp sociālajiem partneriem, nenozīmē, ka Komisijai automātiski būtu jāiesniedz Padomei priekšlikums par lēmumu, ar ko šāds nolīgums pēc viņu lūguma tiktu īstenots Savienības līmenī, jo tas nozīmētu atzīt, ka sociālajiem partneriem pašiem ir iniciatīvas tiesības, kuru tiem patiesībā nav.

Tiesa turklāt norāda, ka *EPSU* izvirzītais jautājums par tādu tiesību aktu leģislatīvo iedabu, kuri pieņemti uz LESD 155. panta 2. punkta pamata, ir nošķirams no jautājuma par Komisijas pilnvarām lemt par to, vai ir lietderīgi iesniegt Padomei priekšlikumu saskaņā ar šo tiesību normu, un ka šo Komisijas pilnvaru apjoms ir nemainīgs neatkarīgi no tā, vai attiecīgais akts ir vai nav leģislatīvs akts.

Turklāt jautājumā par to, cik lielā mērā ir jāveic apstrīdētā lēmuma pārbaude tiesā, Tiesa atgādina, ka Komisijai ir rīcības brīvība, lemjot par to, vai ir lietderīgi iesniegt Padomei priekšlikumu saskaņā ar LESD 155. panta 2. punktu. Ņemot vērā, ka Komisijai tālab ir jāveic sarežģīts novērtējums, šā veida lēmumi tiesā ir jāpārbauda ierobežotā apmērā. Konkrēti šī pārbaude tiesā ir ierobežojama tad, ja Savienības iestādēm – kā šajā lietā – ir jāņem vērā potenciāli atšķirīgas intereses un jāpieņem lēmumi, kas saistīti ar politisku izvēli, kura jāizdara, ņemot vērā politiska, ekonomiska un sociāla rakstura apsvērumus.

Visbeidzot, apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka esot pārkāpta tiesiskā palāvība, jo Komisija esot atkāpusies no saviem agrāk publiskotajiem paziņojumiem sociālās politikas jomā. Šajā ziņā Tiesa norāda, ka, pieņemot rīcības noteikumus un ar to publicēšanu darot zināmu, ka tā tos turpmāk piemēros gadījumos, uz kuriem tie attiecas, iestāde patiešām pati ierobežo savas rīcības brīvības īstenošanu. Tomēr apstākļos, kad Komisija nav skaidri un nepārprotami izteikusi apņemšanos, nav uzskatāms, ka tā būtu šajā gadījumā sevi ierobežojusi tai primāro tiesību normā paredzētās kompetences īstenošanā, apņemoties pirms priekšlikumu iesniegšanas pārbaudīt tikai konkrētus apsvērumus, un tādējādi būtu šo diskrecionāro kompetenci pārveidojusi par kompetenci, kas kļūst saistoša, tiklīdz ir izpildīti konkrēti nosacījumi.

Tādējādi Tiesa apstiprina, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi nevienu tiesību kļūdu, un noraida *EPSU* apelācijas sūdzību kopumā.

ATGĀDINĀJUMS. Atcelšanas prasības ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt atcelšanas prasību Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamais juridiskais vakuums, kas radies akta atcelšanas rezultātā.

ATGĀDINĀJUMS. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir Tiesā izskatāmā stāvoklī, tā šajā lietā var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai ir saistošs Tiesas pieņemtais nolēmums apelācijas tiesvedībā.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127